

Rozpočet Ústeckého kraje na rok 2021 – důvodová zpráva

Návrh rozpočtu Ústeckého kraje na rok 2021 lze charakterizovat jako úsporný vzhledem k tomu, že je na rozdíl od minulých let sestaven s meziročním propadem vlastních příjmů o 1 063 666 tis. Kč, tj. o 15 % z důvodu propadu ekonomiky ČR v důsledku ekonomických opatření spojených s pandemií COVID – 19.

Je sestaven z návrhů rozpočtů jednotlivých odborů krajského úřadu. Kryje všechny významné výdaje nutné k řádnému fungování kraje a jím zřízených organizací včetně financování projektů a poskytování finančních podpor.

Základní parametry návrhu rozpočtu Ústeckého kraje na rok 2021 v tis. Kč:

Příjmy celkem, z toho:	20 811 261
Daňové příjmy	5 328 693
Nedaňové příjmy	461 885
Kapitálové příjmy	135 245
Přijaté transfery (neinvestiční, investiční)	14 885 438
Výdaje celkem, z toho:	21 581 021
Běžné výdaje	19 577 199
Kapitálové výdaje	2 003 822
<i>Saldo: příjmy - výdaje</i>	<i>-769 760</i>
Financování celkem, z toho:	769 760
Prostředky minulých let	100 000
Úvěrový rámec 2016 - 2023	713 246
Úvěr 2017 - 2022	476 400
Splátka jistiny úvěru 2011 - 2014	-137 144
Splátka jistiny úvěrového rámce 2016 - 2023	-382 742

Ve smyslu zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů – při porovnání pouze příjmů a výdajů roku 2021 jde o rozpočet schodkový.

Přílohy zejména Celková rekapitulace a Souhrnný komentář obsahují základní charakteristiku návrhu rozpočtu, podrobnější informace jsou součástí tabulek návrhů rozpočtu jednotlivých odborů a jejich komentářů.

Usnesení A) odstavec 1:

Základní charakteristika návrhu rozpočtu

ZDROJE – 21 581 021 tis. Kč, z toho:

Příjmy – 20 811 261 tis. Kč

Příjmová část rozpočtu je členěna na příjmy daňové, nedaňové, kapitálové, neinvestiční a investiční přijaté transfery.

Porovnání návrhu rozpočtu na rok 2021 se schváleným rozpočtem roku 2020:

Rozpočet příjmů na rok 2021 je proti schválenému rozpočtu roku 2020 (19 978 244 tis. Kč) vyšší o 833 017 tis. Kč, tj. zvýšení o 4,2 %. Rozdíl je způsoben zvýšením zejména přijatých transferů ze státního rozpočtu (vyšší o 1 896 683 tis. Kč) s ohledem na navýšení platů pracovníků v oblasti školství a sociálních služeb při současném poklesu daňových příjmů v rámci podílu kraje na daňových výnosech (nižší o 1 221 591 tis. Kč) z důvodu ekonomických opatření přijatých vládou ČR k řešení propadu ekonomiky spojeného s pandemií COVID – 19.

Celková struktura příjmů se mění z výše uvedených důvodů tak, že poměr transferů k celkovým příjmům vzrostl proti roku 2020 o 6 % na 71 %. Vlastní příjmy kraje na rok 2021 (5 925 823 tis. Kč) proti schválenému rozpočtu roku 2020 (6 989 489 tis. Kč) představují pokles o 1 063 666 tis. Kč, tj. o 15,2 % zejména z důvodu poklesu daňových příjmů při současném navýšení kapitálových příjmů.

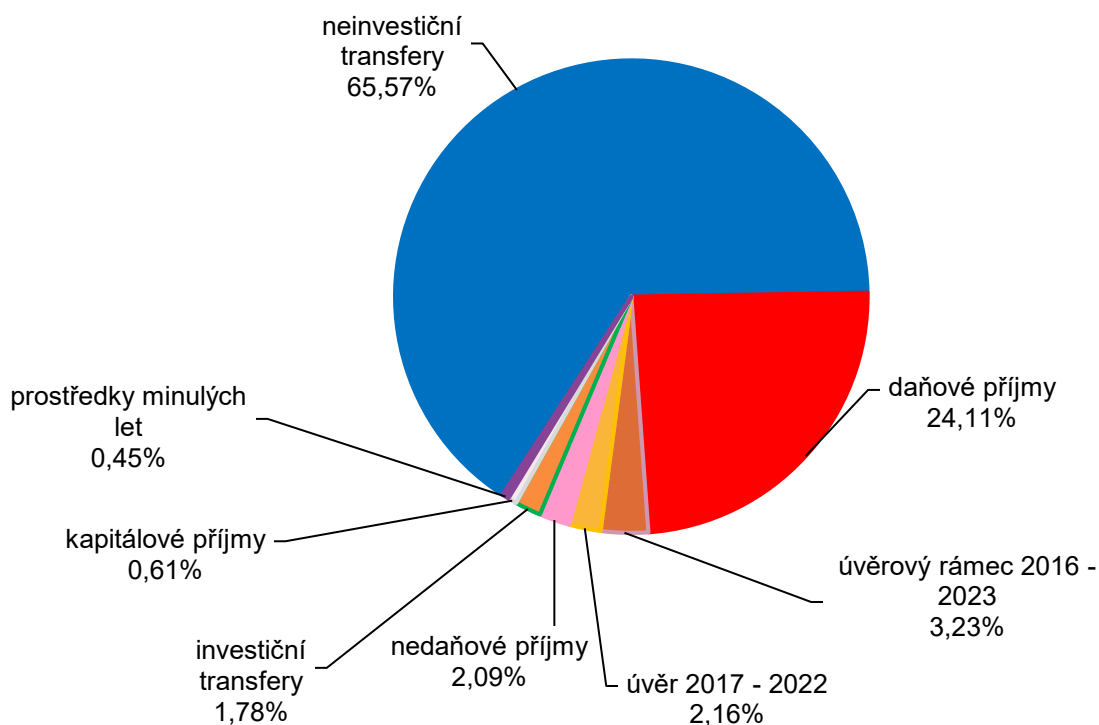
Financování – 769 760 tis. Kč

Financování je navrženo následovně:

- předběžné zapojení prostředků minulých let ve výši 100 000 tis. Kč (prostředky nepoužité v roce 2020 určené k použití v roce 2021),
- zapojení cizích zdrojů ve výši 1 189 645 tis. Kč (úvěrový rámec 2016 - 2023 a úvěr 2017 – 2022),
- splácení cizích zdrojů ve výši -519 886 tis. Kč (splátky jistiny úvěru čerpaného v letech 2011 – 2014 a splátka jistiny úvěrového rámce 2016 – 2023).

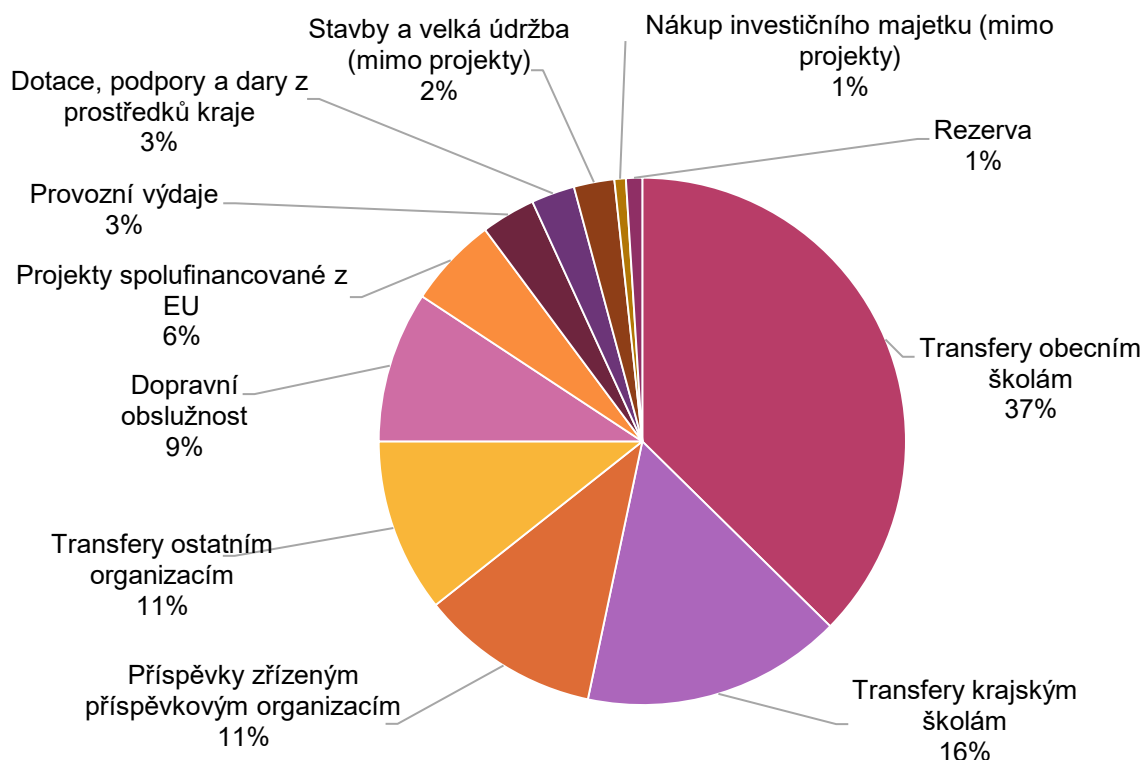
Porovnání návrhu rozpočtu na rok 2021 se schváleným rozpočtem roku 2020:

Návrh rozpočtu je u financování proti schválenému rozpočtu roku 2020 (865 228 tis. Kč) nižší o 95 468 tis. Kč tj. o 11,0 %. Pokles je způsoben zejména nižším zapojením cizích zdrojů včetně splátek (o 99 609 tis. Kč).

Členění zdrojů v %

VÝDAJE – 21 581 021 tis. Kč

Rozpočet výdajů zohledňuje zejména zřizovatelskou funkci kraje k příspěvkovým organizacím, dále obsahuje výdaje vyplývající z uzavřených smluv a kompetencí kraje, provoz krajského úřadu a zastupitelstva, dotační politiku kraje a odborné odhady nově rozpočtovaných výdajů např. spolufinancování projektů podporovaných z evropských fondů.

Druhové členění výdajů v %

Podle charakteru jsou v návrhu rozpočtu výdaje rozděleny na:

- běžné 19 577 199 tis. Kč
- kapitálové..... 2 003 822 tis. Kč

Proti roku 2020 klesá poměr kapitálových výdajů na celkových výdajích o 2,6 % na 9,3 %. Absolutně se meziročně kapitálové výdaje snižují o 484 310 tis. Kč, tj. o 19,5 %. Pokles odpovídá snížení objemu finančních prostředků určených na stavební práce realizované krajským úřadem z vlastních i cizích prostředků (propad – 458 305 tis. Kč).

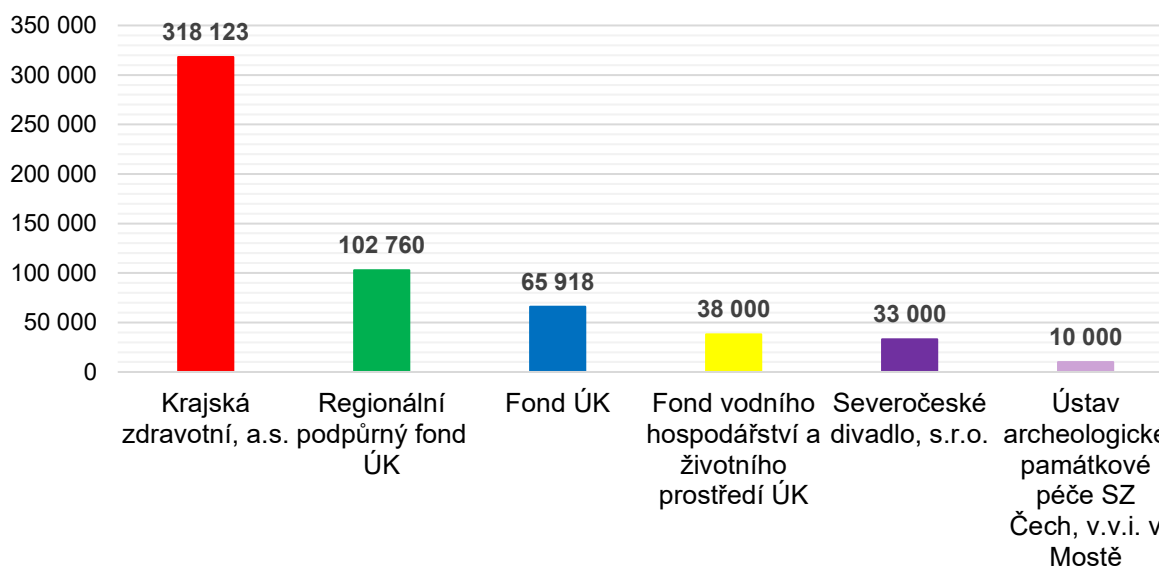
Nad rámec rozpočtu 2021 je v peněžních fondech určeno na kapitálové výdaje 468 758 tis. Kč z předpokládaných zůstatků na účtech z r. 2020, zejména ve Fondu investic a oprav Ústeckého kraje (201 492 tis. Kč) a Fondu vodního hospodářství a životního prostředí Ústeckého kraje (152 900 tis. Kč).

Plánované meziroční zvýšení běžných příjmů (+4,2 %) nedosahuje předpokládaného zvýšení běžných výdajů (+6,7 %), což znamená negativní rozpočtový trend ohledně snižování použití běžných zdrojů na rozvoj kraje tj. kapitálové výdaje. Přesto je započítáním veškerých zdrojů vytvořen provozní přebytek ve výši 226 169 tis. Kč určený na krytí kapitálových výdajů (v roce 2020 to bylo 654 834 tis. Kč).

Pro rok 2021 jsou navrhovány obligatorní výdaje ve výši 21 042 127 tis. Kč, což je 97,5 % celkových výdajů. Ve srovnání s rokem 2020 (obligatorní výdaje tvořily 93,2 % celkových výdajů) se zvýšil podíl těchto výdajů o 4,3 % (tento trend se projevuje již více období), to znamená nižší objem pro rozhodovací pravomoc zastupitelstva kraje.

Do návrhu rozpočtu bylo zařazeno celkem 567 801 tis. Kč na podporu cizích subjektů z vlastních prostředků, z toho je 414 061 tis. Kč kapitálových tj. 73 % z celkových podpor. Podpory jsou soustředěny v dotačních fondech tj. Regionální podpůrný fond Ústeckého kraje a Fond Ústeckého kraje. Z oblastí je nejvýznamnější podpora směřována do zdravotnictví ve výši 350 650 tis. Kč, tj. 62 % z celkových podpor.

Přehled finančních podpor poskytovaných Ústeckým krajem (z vlastních prostředků) v tis. Kč

Centrální rezerva kraje určená na případné havárie a mimořádné události, a na nepředvídatelné výdaje vzniklé v průběhu roku 2021 je zahrnuta v rozpočtu ekonomického odboru v celkové výši 214 705 tis. Kč, což je 3,6 % vlastních příjmů. Proti roku 2020 došlo ke zvýšení o 35 905 tis. Kč z důvodu, že součástí rezervy je 100 000 tis. Kč, které odpovídají 50%ní alokaci pravomocných platebních výměrů za evropské projekty realizované krajem v rámci Regionálního operačního programu Severozápad v roce 2013 z důvodu, že kraj nebyl v odvolacím řízení u Ministerstva financí ČR úspěšný a v současnosti řeší tento problém soudní cestou.

Porovnání rozpočtu na rok 2021 se schváleným rozpočtem roku 2020:

Rozpočet na rok 2021 je proti schválenému rozpočtu na rok 2020 (20 843 472 tis. Kč) vyšší o 737 549 tis. Kč, (zvýšení o 3,5 %). Trend zvýšení je zaznamenán ale jen u běžných výdajů o 1 221 859 tis. Kč (+ 6,7 %). Naproti tomu kapitálové výdaje klesají o 484 310 tis. Kč (-19,5 %). Ke zvýšení běžných výdajů dochází pouze u výdajů krytých ze státního rozpočtu, tj. navýšení platů a souvisejících odvodů pracovníků v oblasti regionálního školství (o 1 631 281 tis. Kč) a sociálních služeb (o 143 039 tis. Kč). Běžné i kapitálové výdaje hrazené z vlastních příjmů klesají o 1 063 666 tis. Kč zejména v oblasti příspěvků zřízeným příspěvkovým organizacím o 509 700 tis. Kč, z toho Správa a údržba silnic ÚK, příspěvková organizace se podílí ve výši 364 759 tis. Kč. V oblasti stavebních prací a velké údržby dochází ke snížení o 485 424 tis. Kč, z toho snížení financování z cizích zdrojů o 289 683 tis. Kč. Úspora v oblasti podpor činí 170 264 tis. Kč. O 61 723 tis. Kč je sníženo financování činnosti krajského úřadu a zastupitelstva.

Usnesení A) odstavec 2:

V souladu se statuty peněžních fondů zřízených Ústeckým krajem schvaluje Zastupitelstvo Ústeckého kraje přiděly z rozpočtu kraje do fondů.

Přiděly pro rok 2021 v celkové výši 470 817 tis. Kč jsou navrhovány následovně:

v tis. Kč

Fond	Příděl v rámci běžných výdajů	Příděl v rámci kapitálových výdajů	Příděl celkem
Celkem	149 625	321 192	470 817
Fond rozvoje Ústeckého kraje	5 283	208 831	214 114
Fond investic a oprav Ústeckého kraje	31 002	36 300	67 302
Regionální podpůrný fond Ústeckého kraje	56 140	46 610	102 750
Fond Ústeckého kraje	36 447	29 451	65 898
Fond vodního hospodářství a životního prostředí Ústeckého kraje	0	0	0
Fond pro mimořádné události Ústeckého kraje	10 000	0	10 000
Fond zaměstnavatele	tvorba ve výši 4% skutečně vyplacených platů dle kolektivní smlouvy*	0	10 753

* výše tvorby schválena usnesením Zastupitelstva Ústeckého kraje č. 32/18Z/2014 ze dne 3. 9. 2014.

Pozn.: Přiděly do fondů uvedené v tabulce nejsou jediným příjmem těchto fondů.

Usnesení B):

- v souladu s ustanoveními § 36 písm. c) a § 59 odst. 2 písm. a) zákona č. 129/2000 Sb., o krajích, ve znění pozdějších předpisů (dále zákon č. 129/2000 Sb.), a ustanovením § 12 zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů (dále zákon č. 250/2000 Sb.), jsou navrženy závazné ukazatele, jimiž se mají povinnost řídit osoby, které mají být příjemci dotací nebo příspěvků z rozpočtu Ústeckého kraje v roce 2021. Příjemci jsou uvedeni v usnesení B) v souladu s rozhodovací kompetencí orgánů kraje.
- Rada v rámci své kompetence schválila poskytnutí členských příspěvků na rok 2021:
 - Světové zdravotnické organizaci World Health Organization, Palazzo Malta, Gastello 3253, Venezia, ITALY , poplatek ve výši 6 000 USD,
 - Národní síti Zdravých měst ČR, Palác YMCA, Na Poříčí 1041/12, 110 00 Praha 1, IČ: 61385247, příspěvek ve výši 99 tis. Kč,
 - Hospodářské a sociální radě Ústeckého kraje, tř. Budovatelů 2532, 434 37 Most, IČ: 26530929, příspěvek ve výši 100 tis. Kč.

Usnesení C):

- v souladu s ustanovením § 11 zákona č. 250/2000 Sb. je navržen objem finančních prostředků účelově určených na spolufinancování programů nebo projektů Evropské unie pro rok 2020 ve výši 209 962 tis. Kč,
- v souladu se zákonem č. 561/2004 Sb., školský zákon, ve znění pozdějších předpisů, jsou navrženy transfery jednotlivým školám a školským zařízením zřizovaným obcemi Ústeckého kraje na pokrytí přímých nákladů na vzdělávání pro rok 2021 ve výši 8 064 350 tis. Kč dle přílohy č. 2.

Závazný ukazatel „objem prostředků na platy“

Rada v rámci projednání návrhu rozpočtu na rok 2021 stanovila v souladu s ust. § 59 odst. 1 písm. b) zákona č. 129/2000 Sb. objem prostředků na platy zaměstnanců zařazených do krajského úřadu ve výši 291 000 tis. Kč (limit prostředků na platy).

- Závazný ukazatel „počet zaměstnanců Ústeckého kraje zařazených do krajského úřadu“ dle ust. § 59, odst. 1 písm. b), zákona č. 129/2000 Sb. byl stanoven usnesením rady č. 136/104R/2020 ze dne 22. 7. 2020 ve výši 598.
- Rozpočet platů na rok 2021 je předložen ve výši 268 813 tis. Kč.
- Limit prostředků na platy přesahuje rámec rozpočtovaných platů o 22 187 tis. Kč z důvodu financování platů zaměstnanců v rámci projektů podpořených z evropských fondů, které jsou do rozpočtu zapojovány během roku. Jedná se o projekty realizované zejména odbory strategie, přípravy a realizace projektů, sociálních věcí a regionálního rozvoje. Kvalifikovaný odhad se odvíjí ze skutečnosti minulých let a očekávané skutečnosti pro rok 2021. Limit zůstává pro rok 2021 stejný jako v roce 2020.
- Limit prostředků na platy (291 000 tis. Kč) je stanoven pro 598 zaměstnanců tj. na průměrný měsíční plat 40 552 Kč.

Předpokládaná rizika pro hospodaření Ústeckého kraje v roce 2021

- Daňové příjmy kraje vychází z predikce daňových výnosů Ministerstva financí ČR – není jisté, jak se tento vývoj naplní.
- K projektům spolufinancovaným z EU jsou zasílány sankční výměry od poskytovatelů, finančních úřadů, případně Ministerstva financí ČR z důvodů porušení dotačních pravidel, což má dopad do výdajů kraje.
- Z pohledu provozních nákladů zřízených příspěvkových organizací lze velice těžko odhadnout dopady vnějších vlivů na jejich hospodaření (např. zvýšení platů – navýšení tarifních platů veřejného sektoru, zvyšování cen médií – elektrické energie, plynu, vody).
- Nadále je problematické financování sociální péče v souvislosti se zákonem č. 108/2006 Sb., o sociálních službách ve znění pozdějších předpisů. Stejně jako v uplynulých letech nejsou požadavky kraje na financování z Ministerstva práce a sociálních věcí ČR uspokojeny v plné výši.
- V návrhu rozpočtu jsou zahrnuty úroky z úvěrů ve výši odborného odhadu. Jde o hrubý odhad, skutečné úroky se odvíjejí od platné úrokové sazby, skutečného čerpání a splácení.
- Ústecký kraj je žalován dopravcem DPÚK a.s. v souvislosti s výpovědí smlouvy o závazku veřejné služby a následným výběrem a vydáním licencí jinému dopravci v roce 2006. Dlouholetý spor zahrnuje více než 10 žalob, přičemž žalované částky se pohybují v řádu stovek milionů Kč. Na základě vyjádření právního zástupce kraje lze považovat riziko, že žalobci bude přiznáno zmíněné finanční plnění, za relativně nízké.
- Územní dopravní obslužnost – návrh rozpočtu u drážní i autobusové dopravní obslužnosti je postaven na redukci dopravního výkonu, kdy při 10 % poklesu výkonů se uspoří cca 6,5 % financí. Pokud má navržená úsporná varianta rozsahu dopravy

nastat, je k tomu třeba rozhodnutí orgánů kraje (zastupitelstvo – plán dopravní obslužnosti, rada – dodatky smluv o rozsahu dopravní obslužnosti).

- Dopravní společnost Ústeckého kraje, příspěvková organizace čerpala úvěr pro zajištění autobusové územní dopravní obslužnosti na nákup vozidel pro dopravní obslužnost ve výši 485 863 tis. Kč. Podmínkou získání úvěru od bankovního ústavu bylo uzavření ručitelské smlouvy za uvedený závazek s krajem. V případě porušení podmínek ze strany příspěvkové organizace hrozí kraji sankce podle smluvního ujednání.

U uvedených rizik se předpokládá vesměs negativní dopad na hospodaření Ústeckého kraje.

V souladu s § 11 zákona č. 250/2000 Sb. byl návrh rozpočtu zveřejněn nejméně 15 dní před jeho projednáním v Zastupitelstvu Ústeckého kraje, to je od 9. 1. 2021 na internetových stránkách a úřední desce Ústeckého kraje a byl zaslán obcím v Ústeckém kraji ke zveřejnění na jejich úředních deskách. Schválený rozpočet bude zveřejněn na internetových stránkách kraje do 30 dnů od jeho schválení.